

15. 09. 2014, Обраќање од Јован Попоски, алпинист-инструктор-водач,
(со алпинизам активно се бави 50 години)

Деновиве прво ја чувме веста дека Здравко Дејановиќ се искачи на Чогори (8611м. - вториот највисок врв на светот), наречен К2, во Каракорум, и стана првиот човек од Македонија што го има направено тој подвиг.

После чувме дека "Здравко е алпинист" и дека "неговото искачување е најголемиот успех на македонскиот алпинизам досега", итн, итн...

Кој не би се израдувал и кој не би честитал за најнов и најголем успех на македонскиот алпинизам... - Се разбира секој би се воодошевил, но за жал искачувањето на Здравко Е ДАЛЕКУ ОД ТОА ДА Е најголем успех на македонскиот алпинизам, и Здравко Е ДАЛЕКУ ОД ТОА ДА Е алпинист.

Овие невистини беа пласирани во јавноста од страна на самиот Здравко и од неговиот промотор, кој за жал тоа го прави од функција која ја држи во планинарската организација.

Која е фактичката состојба:

1. Здравко Дејановиќ НЕ Е алпинист.

Звањето "алпинист" и другите алпинистички звања не се ни формалин ни произволни категории и воопшто не се привилегија - тие се прецизно дефинирани и се добиваат после стекнување на алпинистичко знаење и искуства и со полагање на алпинистички испити (*тоа е дефинирано во академије на Македонската алпинистичка федерација*). Здравко, за жал, ниту има доволно алпинистичко знаење, уште помалку искуство и далеку е од тоа да има алпинистичко звање.

Преку звањата се гледа степенот на алпинистичкото знаење и искуство и, што е уште поважно, степенот на одговорност на алпинистот кон партните во алпинизмот и кон себе како алпинист - алпинистичките звања се категории на одговорност и должност, и треба да се сватат многу посериозно од билокакви "мачо" категории.

Помислете дали би оишите на алпинистичко качување со Здравко Дејановиќ?; односно дали би му ја довериле безбедносита за вашиот живот на не-алпинист (или уште посиршно - безбедносита за животот на некој ваши најблизок) - преизоставувам секој одговорен и сериозен човек не би!

2. Искачувањето на Здравко НЕ Е македонско и НЕ Е алпинистичко.

Било кое искачување за да се нарече "македонско" треба да е направено во рамки на логистика направена од Македонија, поточно од Македонци.

Логистиката што му овозможи на Здравко да се искачи на врвот (од организирање на базен логор, поставување на фиксни јажиња, поставување на висински логори, опремување на истите со опрема и храна, обезбедување на опрема и кислород итн, итн...), беше поставена од други (не-Македонци), и за тоа Здравко плати пари.

Со други зборови искачувањето на Здравко е само негов личен успех, а од друга страна воопшто не е алпинистички. Секое искачување по фиксирали јажиња, скали или поставени сајли и сл. (без ралика на колку тежок алпинистички терен е направено) не е алпинистичко и спаѓа во високо-горско планинарење.

Коѓа сме кај високо-горското планинарење треба да се најдати дека Здравко, со неговите високо-горски искачувања, се уште е зад најуспешиштите македонски високо-горци Сашко Кедев и Глигор Делев (а, што е кажано, и нивните големи успеси се само нивни лични - не "македонски"; довекето се направени во рамки на комерцијални (и не-македонски) екскурзии, како и тие на Здравко; со таа разлика што Кедев и Делев ги прават со свои лични средсвта и никој не се прогласуваат себе за алпинисти).

Што да се прави во врска со овие невистини и во врска со неточностите што беа пласирани?

Како на пример: К2 бил 4 часа, или 8 часа, (зашто не 800 часа?), постежок од Еверест (што покажува целосно незнавање). Секоја насока (на К2 има 10-тина а на Еверест има околу 20 насоки), на секоја планина, си има оценки кои ја дефинираат техничката постежина на таа насока и коментирани се на истата, па така, на секоја планина има повесни и поштешки насоки, па и на Еверест (а и на други планини), има најтешки насоки кои постоеат и повесни на К2.

Значи, околу невистините и неточностите, секој поединец ќе си реши дали сака да биде излажан и дезинформиран, и негов избор е дали на тој начин сака да си ги искомпромитира своите знаења и својата спортска па и општа култура.

Но, што се однесува до сите релевантни институции во Македонија, почнувајќи од Претседател и Премиер на земјава, до Агенција за спорт и млади, па и до средсва за јавно информирање и асоцијации на новинари итн, ќе мора да се реагира за да се заштитат институциите од невистини и неточности и да се спречи понатамошно компромитирање на македонскиот алпинизам и спорт воопшто.

Досега е веќе испратено писмо до Агенцијата за спорт и млади од Македонската алпинистичка федерација, и направен е контакт со Претседателот на Агенцијата, а се спремаат писма и организираат контакти со другите институции.

Во тие активности дефинитивно ќе се отворат некои парашања како: како се доделуваат општествени сретства без тестирање на подготвеност и без селекции, зашто во планинарската организација луѓе на функции ги рушат категориите и критериумите - наместо да ги градат, ... па и некои потешки парашања, како на пример: зашто Македонската алпинистичка федерација веќе 3-4 години нема добиено пари од Агенцијата за спорт и млади, кај одат тие пари и кој и за што ги троши, ... или зашто планинарски домови се од-домуваат итн...

На крај неможам да не го изразам моето големо чудење како може Здравко Дејановиќ кој беше најангажираниот човек во докажувањето дека Илина Арсова не се качила на Мт. Еверест (негова беше изјавата, како коментар на Сертификатот од Непал што Илина го достави до Комисијата за високогорско планинарење, дека, да му се плати пат до Непал тој би донел сертификат на било кое име), тој истиот човек вака да се пласира во јавноста!?

Неговото ангажирање тогаш си го тумачев дека се бори да се дојде до вистината околу искачувањето на Илина на Еверест, што е во ред. Илина во еден период соработуваше со комисијата, но кога и побарале да ги достави оригиналите од доказите, за да се прави вештачење Илина се повлече и

прашањето, дали била на врвот или не, остана отворено. (*Се прашувам дали Комисијата ќе сироведе иста йостайка и за искачувањето на Здравко Дејановик*)

Значи, за Илина прашањето за вистинитоста остана отворено, но во случајов со Здравко извесно е дека тој не е алпинист и дека таа невистина ја шири и тој самиот - тоа во најмала рака е двоен аршин - еден за вистини околу другите, друг за (не)вистини околу него самиот.

Сите ние сме должни да се бориме вистината да е најглавниот критериум за се и за сите нас. Само така ќе се спасиме од магли што се шират наоколу и само така ќе имаме прави категории, прави критериуми и вистински големини.

Сите ние сме должни Здравко и неговите успеси да се сместат таму каде што припаѓаат - не во алпинистички; на успесите на Дејановик може да им се радуваме само како на високо-горски, како што им се радуваме и на успесите на Кедев и Делев.

На Здравко Дејановик да му посакаме уште многу успеси во високогоркото планинарење, таму каде што спаѓаат и досегашните негови искачувања; а ако сака да стане навистина алпинист ќе му требаат години учење алпинизам и собирање алпинистичко искуство додека дојде до звањето со кое така лесно се "закити". Алпинист не се станува со искачување по фиксирани јажиња и наместена логистика (без разлика колку е тежок или алпинистички теренот на кој се фиксирали јажињата), за тоа треба многу повеќе.

Воедно верувам дека парите што Здравко ги добива од планиарската организација (ако добива пари од таму), дека му се доделени на име и за високогорски акции, а не за алпинистички, бидејќи во спротивно тоа би било финансиски прекршок. Имено, во планиарската организација не се компетентни (од суштински и формални причини), за било што што е поврсано со алпинизмот а понајмалку за доделување на пари за алпинистички активности; за тоа е компетентна Македонската алпинистичка федерација.